

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

**“Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi”** gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Sürt Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Mevzuatta meslek hastalığının tanımı 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 14'üncü maddesinin ilk fıkrasına göre meslek hastalığı, sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik hâlleridir.

Bir sosyal risk olarak meslek hastalığının diğer hastalıklardan ayırt edilebilmesi ve meslek hastalığının varlığından bahsedilebilmesi için bir takım şartların bir arada bulunması gerekmektedir. Bu noktada hastalığın; bedensel veya ruhsal engellilik hâlinin yürütülen işin sonucu olarak ortaya çıkması yani uygun illiyet bağı bulunması şartı aranmaktadır. Ayrıca belirli bir zaman dilimi içerisinde oluşması hali de aranmaktadır.

Halihazırda DSÖ tarafından ilan edilen pandemi kapsamında çeşitli ülkelerde sağlık alanında çeşitli önlemler alınmakla beraber çalışanların haklarını da gözeten düzenlemeler yapılmıştır. Sosyal risk kapsamında yer alan salgın hastalığın bilhassa sağlık çalışanlarını olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır. Sağlık alanında (hastane, aile sağlığı birimi, işyeri hekimliği birimi, laboratuvar vb.) çalışanlar, yalnızca riskli bir iş yaptıklarında ya da riskli bir durumla karşılaştıklarında (maskesiz olan COVID-19 hastasıyla, maskesiz olarak 15 dakikadan fazla süre temas gibi) COVID-19 açısından yüksek riskli sayılmaktadır. Oysa sağlık çalışanları, ister hasta naklinde, ister birinci basamakta filyasyon çalışmalarında, aile hekimliği merkezlerinde hasta muayene ederken, ister hastanede hasta karşılama ve ayırma (traj) alanlarında, ister test için sürüntü alma, ister laboratuvar analiz süreçlerinde, isterse salgın döneminde verilen eğitimlerde, fabrikalarda işçilerin periyodik muayenelerini gerçekleştirirken olsun; her an virüs ile enfekte olma riski belirgin şekilde artan en önemli risk grubudur. Kaldı ki gerçekleşen hekim ve sağlık çalışanlarının vefatı bu durumu doğrulamaktadır. Öte yandan işyeri hekimlerinin de bu risk nedeniyle yaşamını yitirdikleri bilinmektedir. Bu konuda kamuoyunda COVID-19'a yakalanmış olan sağlık çalışanlarının doğrudan meslek hastalığına yakalanmış sayılması için oluşmuş net bir talep mevcuttur. Ancak buna karşın SGK Başkanlığı tarafından yayınlanan 7 Mayıs 2020 tarih ve 2020/12 sayılı Genelgede, "Covid-19 virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu dikkate alındığında, söz konusu salgına maruz kalan ve sağlık hizmeti sunucularına müracaat

eden sigortalılara hastalık kapsamında provizyon alınması gerekmektedir" denilerek, daha önce benzer bir salgın hastalığa yakalanan çalışanların bu süreçleri iş kazası statüsüne sokan uygulama, bu özel genelge ile iş kazası statüsünden çıkarılmıştır. Bu durumun açıkça SGK'nin üzerine düşen maddi külfetin azaltılması ve yine işveren sorumluluğunun kaldırılması anlamına geldiği açıktır. Oysa sağlık çalışanları doğrudan bir riske maruz kalarak görevlerini ifa etmekte ve bu hastalık nedeniyle yaşamlarını yitirmektedir. Geride kalanlara tazminat ödenmesi ve bir takım haklarının sağlanması gerekirken bu yükümlülükten kaçınılacak uygulamaların devreye sokulması izaha muhtaçtır. Bu nedenle kanunda yapılacak bir değişiklik ile COVID-19 meslek hastalığı statüsüne alınmalı ve çalışanların hakları güvence altına alınmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yapılan değişlikle COVID-19 nedeniyle salgın hastalığa maruz kalan sağlık emekçilerinin haklarının güvence altına alınması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 82 - 10/3/2020 tarihinden COVID-19 salgını ile mücadele kapsamındaki tedbirlerin kaldırılmasına kadar geçecek süre boyunca söz konusu hastalığa yakalanan sağlık çalışanları hakkında, bu Kanunun 14 üncü maddesindeki şartların varlığına bakılmaksızın meslek hastalığına tutulmuş kabul edilir.”

MADDE 2 - Bu Kanun 10/03/2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.